

award. The Royal Society will not be able to continue any contributions for superannuation benefits for which a successful candidate might be liable during his or her absence from regular employment.

The appointments will be subject to the regulations governing the Bruno Mendel Travelling Fellowship, copies of which will be available from the institutions named below. Applications, which must be submitted in English and which should be received at the Royal Society not later than 15 January 1970, should be made on forms to be obtained as follows:

For applicants in Israel: from the Israel Academy of Sciences and Humanities, P.O. Box 4040, Jerusalem.

For applicants in The Netherlands: from the Secretary, The Royal Netherlands Academy of Sciences and Letters, Kloveniersburgwal 29, Amsterdam-C.

For applicants in the United Kingdom: from the Executive Secretary, The Royal Society, 6 Carlton House Terrace, London, S.W. 1.

October 1969

THE MARY PUTNAM JACOBI FELLOWSHIP

„The Women's Medical Association of the City of New York offers the Mary Putnam Jacobi Fellowship to a graduate woman physician. The amount of the award is usually £ 2.000,00, but the committee may vary the amount in a special situation. The award is available September 1, 1970.

The fellowship is given for medical research, clinical investigation or for postgraduate study in a special field of medicine. Application blanks may be obtained from the Co-Chairman of the Committee, Dr. HELENA GILDER, 1300 York Avenue, Room F-702, New York, 10021 USA, and must be completed and returned not later than March 1, 1970.

Applications must be accompanied by 1. transcripts of college and medical school records; 2. personal letters of recommendation from at least two physicians under whom the applicant has studied; 3. a statement from the applicant describing the problem she proposes to investigate or the special study she plans to undertake; 4. a statement from the person under whom she proposes to study regarding his interest in her subject; 5. a statement from a physician of a recent physical examination; 6. a recent photograph, and 7. if English is not the applicant's mother tongue, a certificate of proficiency in English.

The above data should be received by March 1, 1970 for the application to be considered. The successful applicant will be notified of the award by July 1, 1970."

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; deze behoudt zich het recht voor, de stukken te bekorten)

HYPERTENSIE EN ATHEROSCLEROSE

In het overigens zeer lezenswaardige artikel van collega DORHOUT MEES (1969) betreffende „Diagnostiek en behandeling van hypertensie bij oudere mensen", heb ik enkele aspecten gemist, die ik wegens het praktische belang ervan, gaarne geaccentueerd had gezien.

Uit epidemiologische onderzoeken van de laatste jaren naar het verloop van essentiële hypertensie heeft men kunnen vaststellen, dat een in westerse landen bijzonder frequente complicatie zoals coronaria-sclerose en -trombose, in niet-westerse landen zelden blijkt voor te komen. Dit wijst er reeds op, dat bij hypertensie twee afzonderlijke processen

bestaan, nl. de essentiële hypertensie als zodanig en de atherosclerose van de vitale organen. In westerse landen nu verergert de diastolisch verhoogde bloeddruk de immers reeds aanwezige atheromatose, waardoor deze vroegtijdig tot klinische verschijnselen leidt van vaatvernauwing en acute vaataccidenten.

Het voorgaande impliceert dat bij de therapie met deze beide aspecten rekening dient te worden gehouden. Dit komt m.i. onvoldoende tot uiting in het artikel van collega DORHOUT MEES, waarin behandeling met antihypertensiva te veel, en de therapie gericht tegen atherosclerose te weinig aandacht krijgt. Correctie van een bestaande vetzucht, het normaliseren van de serumlipiden, beïnvloeding van een daarnaast bestaande neiging tot diabetes, het aanmoedigen tot het staken van roken en het stimuleren van lichamelijke activiteit is wel degelijk noodzakelijk. Dit inzicht is voor de therapeutische overwegingen bij hypertensie-patiënten van fundamentele betekenis.

Naar mijn mening heeft het reeds in de jaren vijftig door KEMPNER gepropageerde rijstdieet ten onrechte zijn plaats moeten afstaan aan de toen opkomende therapie met antihypertensiva. Immers, in enkele maanden tijd kan een dergelijk rijstdieet bij een belangrijk deel van de patiënten zowel een verlaging van de diastolische bloeddruk als een normalisering van verhoogde cholesterol- en triglyceridenwaarden bewerkstelligen. Logischerwijs zou daarom in eerste instantie een dergelijk anti-atheroogeen dieet in aanmerking komen, vóór men bij oudere mensen tot therapie met antihypertensiva overgaat. Dit kan immers bij te sterke daling van de bloeddruk tot een relatieve ischemie van de vitale organen leiden en daarmee het ontstaan van een cardio- of cerebrovasculair accident bevorderen.

Door kortdurende, strenge toepassing van het strikte rijstdieet van Kempner en vervolgens door overschakeling op het gemodificeerde rijstdieet, kan een niet gering percentage van de hypertensie-patiënten afdoende geholpen worden. Daardoor kunnen onnodige risico's van de therapie met antihypertensiva bij oudere mensen worden vermeden.

Een praktisch zeer bruikbare variant van dit gemodificeerde rijstdieet van Kempner is het „basis-dieet" (REISEL, 1968), dat in wezen een vet- en cholesterolarm, min of meer vegetarisch dieet is. Naar mijn ervaring kan een dergelijk basis-dieet in vele gevallen, als het enkele maanden wordt toegepast, evenzeer tot een verlaging van de diastolische bloeddruk en normalisering van de serumlipiden leiden. Een dergelijke verlaging van beide factoren is gunstig; dit blijkt trouwens ook uit het klinisch opmerkelijk gunstige verloop van hypertensie tijdens de oorlogsjaren.

Naar analogie van ons handelen bij diabetes, waarbij pas na gebleken ontoereikendheid van een dieet tot toepassing van insuline of orale antidiabetica wordt overgegaan, zou wellicht ook bij essentiële hypertensie bij oudere mensen overwogen moeten worden, in eerste instantie een volwaardig anti-atheroogeen dieet voor te schrijven. Van een dergelijke consequent toegepaste dieettherapie gedurende zes tot acht weken kan dan een gunstige invloed worden verwacht. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan bij deze oudere mensen tot behandeling met antihypertensiva worden overgegaan.

Literatuur: DORHOUT MEES, E. J. (1969) Diagnostiek en behandeling van hypertensie bij oudere mensen. *Ned. T. Geneesk.* **113**, 1597. — KEMPNER, W. (1949) Treatment of hypertensive vascular disease with rice diet. *Amer. J. Med.* **4**, 545. — REISEL, J. H. (1968) *Hypercholesterolemia and clinical athero-*

sclerosis. Rotterdam. — STAMLER, J., R. STAMLER en TH. PULLMAN (1967) *The epidemiology of hypertension*. New York, London.

Amsterdam, 8 oktober 1969

J. H. REISEL

Ik ben collega REISEL dankbaar voor de gemaakte aanvullingen die ik in grote trekken kan onderschrijven.

Of juist bij ouderen het staken van roken en cholesterolverlagende maatregelen veel succes zullen oogsten weet ik niet, maar beter laat dan nooit. Met het overigens vrij ingrijpende rijstdieet, heb ik geen ervaring. Wellicht zijn de verwachtingen bij werkelijk ernstige hypertensie wat hoog gespannen, maar ik twijfel er niet aan dat het in bepaalde gevallen nut kan hebben.

Utrecht, 20 oktober 1969

E. J. DORHOUT MEES

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

Minder pokken. — Volgens *WHO-Chronicle* (okt. bl. 465) worden thans de resultaten zichtbaar van de wereldomvattende pokkenbestrijding door de Wereldgezondheidsorganisatie. Terwijl de berichtgeving omtrent pokkengevallen is verbeterd en er dus minder gevallen onbekend blijven, is er in 1969 een duidelijke vermindering van het aantal gevallen te constateren. Variola is in 27 landen endemisch; 24 van deze landen hebben bestrijdingscampagnes ingezet (de drie landen die niet hebben meegedaan, zijn Rhodesië, Ethiopië en Zuid-Afrika). Van 40 landen in endemische gebieden waar een bepaald risico voor pokken-import bestaat, hebben twee-derden maatregelen ingevoerd ter verhoging van de immuniteit hunner inwoners en ter verbetering van toezicht en berichtgeving. In het eerste halfjaar van 1969 zijn in totaal 27.533 pokkengevallen gemeld, dat is een vermindering van 50 pct ten opzichte van 1968. Alleen in Indonesië en Congo was de incidentie van de ziekte nog hoger dan 5 per 100.000 inwoners. In 1968 is Indonesië aan een intensieve bestrijdingscampagne begonnen. In Amerika is met uitzondering van Brazilië geen pokken meer voorgekomen.

Australië

Ziekenhuiskosten stijgen schrikbarend. — De minister van gezondheid van New South Wales, A. H. JAGO, heeft zijn bezorgdheid uitgesproken over de schrikbarende stijging van de ziekenhuiskosten in Australië. Indien er geen extrafondsen beschikbaar worden gesteld, is er kans dat men op de diensten of op de salariëring van de stafleden moet gaan besnoeien. In 1950 beliepen de kosten voor de ziekenhuizen in New South Wales \$ 20 miljoen; in 1968-69, hoewel het aantal patiënten niet meer dan verdubbeld is, waren de kosten gestegen tot \$ 137 miljoen per jaar. Meer dan 70 pct daarvan betrof salarissen en lonen. De minister zei dat er een tekort aan Australische artsen was. De helft van de artsen zijn buitenlanders, voornamelijk afkomstig uit Groot-Brittannië. Aan de universiteit van New South Wales is een tweede geneeskundige faculteit geopend ter bestrijding van het artsentekort. (*Med. News*, 17 okt. bl. 4.)

Canada

Eskimo's. — Een groep van 735 Eskimo's in de Iglolik-regio van Noord-Canada zal gedurende vijf jaar worden bestudeerd in het kader van het International Biological Programme. Daartoe zijn drie gemeenschappen uitgekozen langs de vroegere trekroute van Alaska naar Groenland. De samenstelling van de bevolking aldaar is aan het veranderen:

in 1961 was 34 pct jonger dan 16 jaar, thans 56 pct. De studie zal betrekking hebben op genetische, fysiologische, pathologische en ecologische aspecten. (*Brit. med. J.*, 18 okt. bl. 178.)

Groot-Brittannië

Universitaire statistiek. — Uit statistieken, gepubliceerd door de University Grants Committee, blijkt dat het totaal aantal studenten („full time students”) aan Britse universiteiten in de periode 1967-68 is gestegen tot 200.121, tegenover 184.799 in het jaar tevoren. Het percentage vrouwen steeg tot 27,4. Deze hebben, meer dan mannen, belangstelling voor kunst. Treffender is het verschil in belangstelling voor technische wetenschappen („engineering subjects”): bij de mannelijke studenten 22 pct, bij de vrouwelijke 0,9 pct. (*Nature*, 4 okt. bl. 4.)

Metabole invloed van orale contraceptiva. — In een editorial van het *Lancet* (11 okt. bl. 783) wordt een overzicht gegeven van de vele metabole effecten die het gevolg kunnen zijn van langdurig gebruik van orale contraceptiva. Er zijn tot dusverre reeds meer dan 50 van dergelijke metabole werkingen bekend geworden. In hetzelfde tijdschriftnummer doen WYNN en medewerkers mededeling van de invloed op het metabolisme van koolhydraten en lipiden. De klinische betekenis van de waargenomen metabole werkingen is onbekend, maar het is mogelijk dat langdurig gebruik van orale contraceptiva na 10 of 20 jaar structurele veranderingen teweegbrengt, bv. atherosclerose. Bekend is reeds het verhoogde risico van vaatafsluiting, veneuze trombose, longembolie, hersentrombose. Het *Second Report on the Oral Contraceptives* van de Amerikaanse FDA (1 aug. 1969) concludeert dat „the safety of long-term use of these drugs cannot be predicted”. Tevens constateert het rapport echter (*Science*, 12 sept. bl. 1102) dat „present benefits of the pill use outweigh the risks”. De editorialschrijver van het *Lancet* blijft voorzichtig: „In view of these doubts, the wisdom of administering such compounds to healthy women for many years must be seriously questioned.”

Fusie van tijdschriften. — In *Medical News* van 17 oktober deelt de uitgever mee, dat het blad vanaf 7 november gecombineerd met *Medical Tribune* zal verschijnen onder de naam *Medical News Tribune*. Hierin zal men de eigenschappen van de twee partners kunnen herkennen: de meer op Groot-Brittannië gerichte aandacht van *Medical News* en de internationale belangstelling van *Medical Tribune*. De staven van de twee bladen worden samengevoegd onder editorship van Dr. RAANAN GILLOU. De editor van *Medical News*, Dr. DAVID CARRICK, doet niet meer mee.

Malta

Postzegel ter ere van arts-componist. — De jongste zegel van het Britse Gemenebest komt uit Malta. Deze toont een portret van de arts ROBERT SAMUT (1869-1934), die het Maltese volkslied heeft gecomponeerd. Naderhand heeft de Maltese dichter DUN KARMA PSAILA er de tekst bijgeschreven onder de titel „Innu Malti”. SAMUT heeft te Edinburg gestudeerd en heeft als officier van gezondheid gediend in the King's Own Malta Regiment of Militia. Het volkslied werd als zodanig officieel erkend bij de onafhankelijkheidsverklaring van Malta in 1964. (*Med. News*, 17 okt. bl. 6.)

Verenigde Staten

Drie Nobelprijswinnaars. — De Nobelprijs voor fysiologie en geneeskunde is dit jaar toegekend aan drie Amerikaanse onderzoekers op virologisch gebied: de arts SALVADOR LURIA, afkomstig uit Italië, de bioloog MAX DELBRUCK, afkomstig